

АМЕРИЧКА
ОРУЖАРСКА
ФИРМА
"АРЕС
ДИФЕНС"
РЕДИЗАЈНИРАЛА
ПУШКУ М16

Војник у цивилу

Глас Српске

3. ЈУЛ 2015.

број 5

ЛОВАЦ

ЛОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ
"ПРОСАРА"
ИЗ ГРАДИШКЕ

ЛОВ НА
ПРЕПЕЛИЦУ
МАМАЦ ЗА
ТУРИСТЕ

МИРКО КОЗОМАРА,

један од најбољих
препаратора дивљачи
на овим просторима

Умјетност која захтијева дебеле живце

HUAWEI P8

Moj Mix 70

1 KM

5.2" Full HD ekran

2GHz Octa-core procesor

64-bitna arhitektura

13MP glavna kamera

8MP prednja kamera

Vrhunski kvalitet izrade

6.4mm tanak

HUAWEI *Ascend Mate7*

Moj Mix 70

1 KM

HUAWEI *Ascend P7*

Moj Mix 50

1 KM

MAŠTA OBOJENA SVJETLOM

Otkrijte novi Huawei P8, telefon čistih estetskih linija, vrhunske tehnologije i savršenog balansa između ljepote, komfora i funkcionalnosti, kao i fantastične Huawei P7 ili Huawei Mate 7 po odličnim cijenama.

Ловачко удружење "Просара" из Градишке спремно за љетни лов

Лов на препелицу мамац за туристе

Упркос економској кризи, ове године ипак очекујемо иностране госте. Већ смо обавили све припреме за љетну ловну сезону, каже Драгељевић

ПИШЕ: МИЛАН ВУЛИЋ
krozrs@glassrpske.com

Препелица је изузетно атрактивна ловна дивљач, прави магнет за сваког ловца, а посебно за стране туристе, који жељно ишчекују да се отвори сезона лова на подручју Српске.

У ловишту којим газдује Ловачко удружење "Просара" из Градишке, које се простире на 22.000 хектара, отварање сезоне лова на препелицу почеће 1. августа и трајаће до 31. децембра, а очекује се највише ловац-туриста из Италије.

Упркос економској кризи, ове године ипак очекујемо иностране госте. Већ смо обавили све припреме за љетну ловну сезону. Поправили смо ловне и ловно-техничке објекте, а појилишта, солишта и хранилишта смо обновили. Санирани смо стазе и чеке на дрвећу - истакао је председник Ловачког удружења "Просара" Милан Драгељевић и додао да је за ове намјене уложено више од 10.000 марака.

Удружење "Просара" броји 510 ловаца и најмасовније је друштво у овој општини.

Драгељевић је напоменуо да ово удружење има шест секција распрострањених на подручју Грете, Ламинаца, Церовљана, Дубрава, Бистрице и Орахове, а главни циљ је узгој, заштита и коришћење дивљачи, те ловни туризам.

"Просара" сваке године унесе између 2.500 и 3.000 фазана, које касније распоређујемо по ловиштима - каже Драгељевић.

ЛОВ НА ПРЕПЕЛИЦУ

"Просара" ове године планира да током љетног лова на коришћење домаћим ловцима да 500 јединки, а иностраним 1.500 јединки препелице. Процијенују да би по овој ставки мо-

Бојан Петровић, Данијел Тутић и Мирослав Марић заљубљеници у лов на препелицу

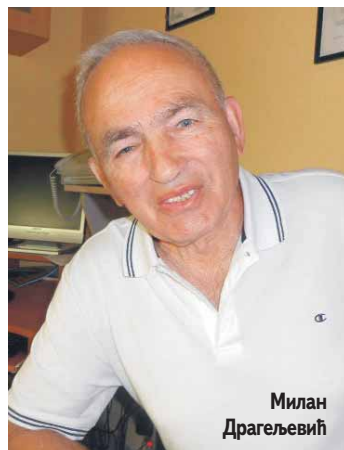
Препелица, магнет за ловце

гли да остваре приход у износу од 16.500 КМ. Цијена дневне таксе и одстрела износи 11 марака.

У "Просари" процијенују да је укупно бројно стање ове врсте дивљачи око 8.000 јединки. Ловци кажу да је лов на препелице једноставно уживање у маркирању паса, упорности, вјештини и умијећу ловаца да "скине" ту малу коку.

У ОБНОВУ ЛОВИШТА УЛОЖЕНО 10.000 МАРАКА

- Препелица ловцима задаје праве муке, због особине да се стопи са околином и што веома стрпљиво по-

Милан Драгељевић

дноси маркирање пса, за којег умије да буде "невидљива" и када јој приђе на педаљ - прича вођа секције "Грета" Рајко Плотан.

Љетни лов се много разликује од јесењег, јер су ловци ослобођени гломазне и тешке одјеће, чизама, блата које се на њиви хвата.

- Са препелицом је надмудривање до последње секунде. Ловци морају да имају добар рефлекс, брзо да пуцају, јер ова птица брзо и криву даво лети, чиме задаје муке и најбољим ловцима и врсним псима - прича млади ловац Бојан Петровић.

ЛОВНИ ТУРИЗАМ

Ловни туризам, по којем је градишка општина позната, преполовљен је, а број страних туриста, попут Италијана, који су једни од највећих љубитеља лова на препелицу, због правних процедура из године у годину опада.

- Ловом на препелице се бави мањи број домаћих ловаца, искључиво они који имају добре расне псе. Међутим, овај вид лова изузетно је популаран код иностраних ловаца, који долазе и љети. Прије економске кризе у Европској унији остваривали смо знатне приходе од иностраних ловаца, највише Италијана, који у последње вријеме ријетко долазе јер

Жене ловци

"Просара" је једно од ријетких удружења које међу својим члановима има и неколико жена. Ранка Сладојевић, Ана Плотан, Божана Шокчевић, Александра Турудија и Драгана Угреновић у својим ормарима имају више ножева, пушака и муниције него ципела. Сладојевићева је међу најiskusнијим женским ловцима и, поред добре пушке, има и пса птичара. - Љетни лов је атрактиван јер су потребни спремност и стрпљење да се улове животиње попут патке, препелице или зеца - прича Сладојевићева.

се жале на немогућност износа дивљачи из земље - истиче Драгељевић.

ОРУЖЈЕ ЗА ЛОВ

Ловци кажу да се, осим у изузетно ријетким случајевима, не може очекивати да ловац има посебну пушку коју носи само у лов на љетну пернату дивљач. Обично је ријеч о стандардној сачмарици - двоцијевки, без обзира на то да ли су у питању положаре или бокерице.

- Ипак, са аспекта истинских познавалаца љетног лова, права ствар би биле лаке сачмарице у калибру 16 или чак 20, са цилиндричним цијевима. Од искусних препеличара може се чути да је таква пушка као измишљена за августовске шетње пољима, јер се пуца на мањим удаљеностима и што ситнијом сачмом - каже Плотан.

Његов колега Драгељевић поручује да, како би љетни лов био право уживање, треба ићи рано у лов током поподневних часова, нарочито кад је врућина.

- Препелицу је готово немогуће ловити без доброг пса који зна да маркира, а пажњу треба посветити и чувању улова, нарочито кад су температуре високе. Да бисте спрјечили квариње меса, неопходно је одмах по одстрелу извадити утробу из дивљачи, а препелице не држати у ранцу, већ у врежици изложеној струјању ваздуха - напомиње Драгељевић.

Када је организован лов на овим просторима давне 1910. године удружење је бројало 17 чланова, да би данас ова дружина стигла до 982 члана

ПИШЕ: БРАНЕ РАДУЛОВИЋ
radulovic@blic.net

Историја организованог ловства на прњаворском подручју потиче још од 1910. године, када је основано и евидентирано у регистру тадашње бањалучке бановине. Прву генерацију чинило је 17 ловаца, који су били углавном из више класе велепосједника, трговаца и административних чиновника. Та гарнитура угледнијих људи трудила се да спречи омасовљење друштва. Сматрало се да је лов привилегија богатих људи. Таква схватања трајала су све до 1928. године, када се друштво одабрани повећало на 45 чланова.

**ШАКАЛИ ПРАВЕ
ВЕЛИКУ ШТЕТУ**

Послије Другог свјетског рата Ловачко друштво "Борик" обновљено је већ у септембру 1945. године, да би се од тада догодило неколико орга-

**ЛОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ "БОРИК" ПРЊАВОР
ЈЕДНО ОД НАЈБРОЈНИЈИХ У СРПСКОЈ**

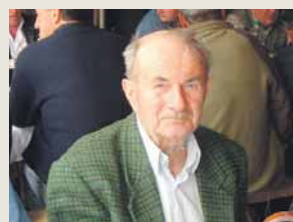
Вијек традиције, еталон чланова

низационих промјена, углавном с циљем омасовљења и популаризације овог хобија. Многo интересантних и историјски важних података налази се у монографији Удружења, аутора угледног публицисте и новинара из Београда Милана Ждрале, која је промовисана прије пет година поводом прославе стотину година организованог ловства на овом подручју.

Када је масовност у питању, данас је ова дружина стигла до 982 члана, међу којима је и осам дама, 125 заслужних и почасних чланова и 45 приправника. Сви они налазе се у 16 теренских секција, које дјелују на ловишту површине 50.900 хектара. Прије двадесетак година "Борик" је остао без 10.500 хектара ловишта, на подручју планина Љубић и Чавка, које су актом ресорног министарства додијеле Шумском газдинству "Прњавор".

- Сврставамо се већ годинама међу најмасовнија и најбоље организована ловачка удружења у Републици Српској. Та чињеница нас обавезује да истрајемо у реализацији свих годишњих планова на унапређењу ловишта и сталној популаризацији ловства. Претходне генерације, које су основале и касније одржавале на окупу ловце, нећемо изневјерити, јер је ово удружење и данас једна изузе-

Ветеран Ђорђо

Најстарији активни ловац, члан "Борика", је 93-годишњи Ђорђо Јанковић из Прњавора, који радо прича младима о својим бројним успоменама стеченим у лову. Каже да је некада било много више дивљачи, али да је на смањење утицала и примјена хербицида и других хемијских средстава на засијаним ораницама.

тно здрава цјелина - рекао је недавно изабрани предсједник Управног одбора Драган Анчић.

А колико је ловство привлачно потврђује и импресивна слика са недавног прољећног зборована ловаца, одржаног на платоу код Ловачког дома "Борик", у истоименом популарном прњаворском приградском излетишту. У веселој атмосфери на пјелодневном дружењу било је више од 600 ловаца.

**СРНА, ЗЕЦ, ФАЗАН
И ДИВЉА СВИЊА
НАЈБРОЈНИЈА ДИВЉАЧ**

Предсједник Скупштине "Борика" Перо Радановић истиче да се стално подиже нова инфраструктура на терену.

- С поносом можемо рећи да данас имамо прекрасан ловачки дом, чак 36 ловачких кућа, 12 ловачких колиба и 147 осматрачница, односно чека. Уз то, урадили смо 125 хранилишта за длакаву дивљач, 165 хранилишта за пернату дивљач, 230 појилишта, као и петнаестак прихватилишта за фазане - истиче Радановић.

Традиционално саборовање

Стрелиште

ЛУ "Борик" поводом прољећног саборовања редовно организује и такмичење у гађању покретних мета, односно глинених голубова. Ове године најуспјешнији су били браћа Пргоњић из Горње Мравице и Далибор Миоданић из Прњавора.

Чланови ловачке секције из Хрваћана

Жене ловци

Међу ловцима је и осам дама, а посебно се истичу сестре Љубинка и Рада Брковић из Штрбаца. И њихов отац Љубо је велики заљубљеник лова, док за излазак у ловишта става, уз кћерке и његов малолетни син. Стажом у ловиштима предњачи Радинка Сека Живковић из Насеобине Лишње, чији су муж и син такође ловци са вишегодишњим искуством.

За одржавање постојећих и изградњу нових ловно-узгојних и ловно-техничких објеката, чланови постојећих секција издвојили су ове године 37.000 марака.

Прољећно бројање дивљачи показало је да су прњаворска ловишта поново богата разним врстама дивљачи, па је планом предвиђен одстрел 267 грла срнеће дивљачи, 900 зечева, 1.800 фазана, 15 дивљих свиња, 600 препелица... Проблем, како кажу у "Борику", представља страдање дивљачи на саобраћајницама, гдје су несавјесни возачи усмртили око 60 грла срнеће дивљачи.

Није искључено да се поново, први пут у послеријатном периоду, обнови сарадња односно долазак ловаца из иностранства, поготово из Италије, који су прије рата радо долазили и остављали значајна новчана

средства овдашњем друштву. Запело је око административних процедура, односно надлежности за одобрење доласка ловаца из других земаља.

Као неочекиван проблем, у прњаворским ловиштима су све присутнији шакали, који су, како се процјењује, на ово подручје стигли из славонских шума. Праве велику штету, а у ловиштима су пронађене извјесне количине прикланих срна, са траговима на врату животиња, које остављају само шакали. Због тога су организоване акције, али ће се уништавање те опасне звијери морати наставити.

JACIMOVIC d.o.o

Juventa sport Lauš
Karađorđeva 83
Banja Luka
Telefon: +387 51 212 904
E-mail: arms@jacimovic.com

Soko
Srpska 20
Banja Luka
Telefon: +387 51 214 473
E-mail: soko@jacimovic.com

Juventa sport Gradiška
Vidovdanska 9
Gradiška
Telefon: +387 51 825 780
E-mail: gradiska@juventasport.com

Zastava oružje
Baikal
Beretta
Benelli
Browning
Winchester
F.A.I.R

Glock
Beretta
Walther
S&W
Tanfoglio
Sig Sauer

Sako
Tikka
Česka Zbrojovka

Lovačka municija
PPU, SAKO, BELOM, KRUŠIK, RC,
REMINGTON

Optike i dvogledi
Swarovski, Leupold, Redfield,
Walther, Norconia, Burris

U najavi: Rotweil, RWS, Geco, Sauer

HIT PONUDA – LANSERI GLINENIH GOLUBOVA!

ПИШЕ: ДУШАН РЕПИЈА
dusanr@glassrpske.com

Много ловаца заврши каријеру без иједне одстријелене дивље свиње или вука. Неки цијели живот чекају на вриједан скалп, али, нажалост, он никада не дође.

Таквих проблема нема Слободан Врле Радовановић, прави махер за лов на крупну дивљач. Четрдесетједногодишњи ловац из Дервенте од ране младости ужива у природи, а према сопственом признању, једва је дочекао да стекне услове да полаже ловачки испит. Са искром у оку присјећа се својих првих излазака у шуму. Иако није имао право да носи оружје, није му било тешко да превали километре и километре како би могао рећи да је ишао у лов.

- Још као дијете у основној школи примијетио сам наклоњеност према природи и лову, буквално сам молио рођаке и пријатеље да ме поведу у лов, а када би ми испунили жељу, чини ми се да није било срећнијег дјетета од мене. Али, нажалост, дошле су те несрећне деведесете године које су промијениле пуно тога - присјећа се Радовановић почетака.

Током рата фонд дивљачи у нашим ловиштима био је сведен на минимум па се тек послје неколико година опоравка на пољима могао видјети понеки зец или срна. Како је вријеме одмицало, тако је и свијест човјека који је у том времену био главни непријатељ природе, а самим тим и дивљачи, почела да расте па је дошло до побољшања стања у ловиштима.

- Као и већина ловаца, своје прве кораке направио сам ловећи лисицу. Лукава лија ме је намучила, али и научила да само стрпљење и упорност дају резултат. Сваки почетак, па тако и мој, је био тежак. Данима и данима сам безуспјешно ходао, трудио се да будем ефикаснији, али није ми баш полазило за руком. Младост и воља без искуства нису довољни. На моју срећу, имао сам најбољег учитеља на свијету - Бору Станића. Уз његово искуство и моју жељу брзо сам напредовао - рекао је Радовановић.

Како је вријеме пролазило, лов му је постао више од хобија, а када је први пут отишао у хајку на дивљу

Радовановић одстријелио пет дивљих свиња за један дан

Последњих 13 година углавном ловим дивље свиње. То је за мене најбољи лов, који од тада дијелим на два дијела: лов на дивље свиње и остали лов, рекао Радовановић

Муфлон пао са 240 метара

Приликом лова у Словенији Врле је имао срећу да одстријели муфлона. - Лов на овог шупљорога је јако напоран. Муфлон се лови прикрадањем, што није нимало лако јер је ова дивљач јако опрезна, има изострено чуло слуха и вида. Мени се указала прилика за пуцање послје три дана интензивног ходања по планини. Имао сам среће и одстријелио га са даљине од 240 метара - рекао је Радовановић.

Слободан Врле Радовановић,
један од најуспјешнијих ловаца у Посавини

Одстријелио 120 дивљих свиња

Први вук пао
ове године

Нигдје без керов

Ловац без пса је као риба без воде. Зна то и Радовановић, који без својих паса сигурно не би успио да одстријели више од стотину дивљих свиња.

- Могу да се похвалим да сам уз помоћ својих паса одстријелио пет вeproва за један дан. Они су увијек уз мене, познајемо се и споразумијевамо, практично, као људи - рекао је Радовановић.

Пријатељи

Током двадесет година активног бављења ловом Радовановић је стекао много пријатеља за цијели живот.

- Као и сваки спорт, тако и лов спаја људе који на првом мјесту имају истинску љубав према природи, а послје тога и одстрел дивљачи. То је још један плус овог хобија. Упознао сам много различитих људи из свих крајева свијета, развијенио искуства и остварио контакте тако да, уколико желим да идем да ловим, на примјер у Сибир, послје два телефонска позива могу да спакујем ствари и кренем - рекао је Радовановић.

свињу, то му је промијенило живот.

- Већ посљедњих 13 година углавном ловим дивље свиње. То је за мене најбољи лов, који од тада дијелим на два дијела: лов на дивље свиње и остали лов - нагласио је Врле.

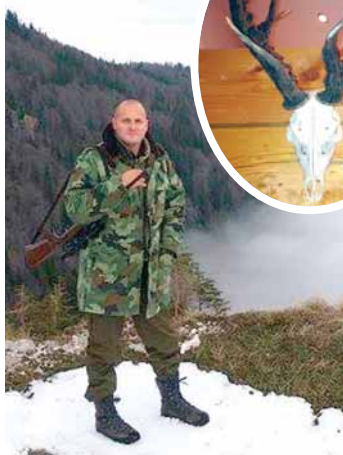
МЕДВЈЕДА ОДСТРИЈЕЛИО НА КУПРЕСУ

Од тада овај пасионирани ловац не бира временске услове, подручје ловишта, чак и земљу како би дошао до још једног примјерка.

- Лов на ову животињу је изузетно тежак, исцрпљујући. Киша, снег, блато, велике хладноће, све се то заборави кад чујем лавез ловачког пса и схватим да је "дивљак" у близини. У каријери сам до сада одстријелио 120 дивљих свиња, али сваки пут када погодим циљ, осјећам као да је први - рекао је Радовановић.

Поред дивље свиње, посљедњих година страст су му постали господари планина - вукови.

- Одстријелити вука сан је сваког

Отворена ловишта

Све трофеје Радовановић је одстријелио у отвореним ловиштима. - Истински ловци знају шта то значи. Данас је у моди комерцијални лов у узгојним гатерима у којима дивљач нема велику могућност да бјежи, јер се налази у уграђеним просторима. Ни ја ни већина правих ловаца не признајемо тај лов, јер је смањана могућност бијега дивљачи, а самим тим повећана могућност да ловац лакше одстријели дивљач - рекао је Радовановић.

ловца. Провео сам много непроставаких ноћи, смрзао се милион пута чекајући га да се појави на хранилишту,

али безуспјешно. Ипак, на крају се исплатила упорност и стрпљивост, јер ми се срећа осмијехнула ове године у

фебруару. Тада сам први пут на нишану угледао вука. Остао сам миран, одстријелио мужјака старости пет година. Мојој срећи није било краја, а приказ када сам видео да је вук пао памтићу вјечно - присјећа се Радовановић.

ТРИ ДАНА ПРОВЕО ЗАВИЈАН НА ТАРИ

Ловио је у свим крајевима БиХ, а неријетко прелазео и по неколико хиљада километара како би се опробао у ловиштима Аустрије, Њемачке, Француске. Ипак, издваја се један поход на Тару који умало није завршио са трагичним посљедицама.

- Ловећи вука на Тари доживио сам нешто што ћу памтити до краја живота. Јануар мјесец, чека на око 1.400 метара надморске висине, ноћ

је почела да пада, а са њом и облаци затворили небо. У једном тренутку почео је да пада снијег који је за непуних пет часова нападао више од метар, тако да сам остао завијан на једном мјесту три дана. Никаква механизација није могла да се пробије до чеке у којој сам се ја налазио јер су сметови снијега на неким мјестима били и по три метра. Понестало ми је залиха хране и воде, али се на крају ипак све добро завршило. Стигла је помоћ колега, који су ловачким стазама успјели да се пробију до мене. Послије неколико дана опоравка поново сам кренуо у лов на вука и имао много више среће - рекао је Радовановић.

У посљедњих неколико година Врле се опробао и у лову на друге врсте дивљачи. Желио је да прошири своје ловачке видике па је кренуо у такозвани "лов гдје нема краја". Поред приоритетних вепрова и вукова, одстријелио је завидан број јелена лопатара, европских јелена, срндаћа и муфлона, као и тетријеба, шакала... Ипак, један улов остаће му урезан у памћење.

- Имао сам прилику да ловим у ловишту изнад Купреса гдје сам одстријелио медвједа трофејне вриједности крзна, која је била 287,6 ЦИЦ поена. Овај лов је такође изузетно занимљив и атрактиван јер се ради о изузетно занимљивој врсти дивљачи. Сама појава медвједа на хранилишту је посебан доживљај за ловца јер колико год били искусни, тешко је остати хладан у тренуцима кад се ова громада појави испред вас - закључио је Радовановић, иначе главни лововођа Ловачког удружења "Мотајица" из Дервенте.

sve
LOV
za

www.torzokom.com

TORZOKOM

DOO
PRIJEDOR

Torzokom d.o.o. u svojoj ponudi posjeduje kompletan program lovačke opreme od karabina i sačmarica do municije, optika.

Brendovi koje zastupamo su:

Browning	Sauer	Tikka	Nikon	Baikal
Aimpoint	Winchester	Sako	Mirage	Zeiss
Norma	Meopta	Bellot	RC	Rio
				Rottweil

Uvjerite se sami u kvalitet proizvoda namijenjenih lovu u našoj ponudi, koju razvijamo još od 2000. godine.

Sjedište firme:	Tel. +387 52 243 890
Mitropolita P. Zimonjića C-3	Fax: +387 52 243 891
Prodavnica br. 4	Mob. +387 65 779 799
Ul. Kralja Petra I oslobodioca bb	+387 65 956 663
79101 Prijedor	e-mail: torzokom@gmail.com

Главне измјене претрпио је склоп носача затварача који је са задње стране скраћен, а придодат му је узглобљени реп

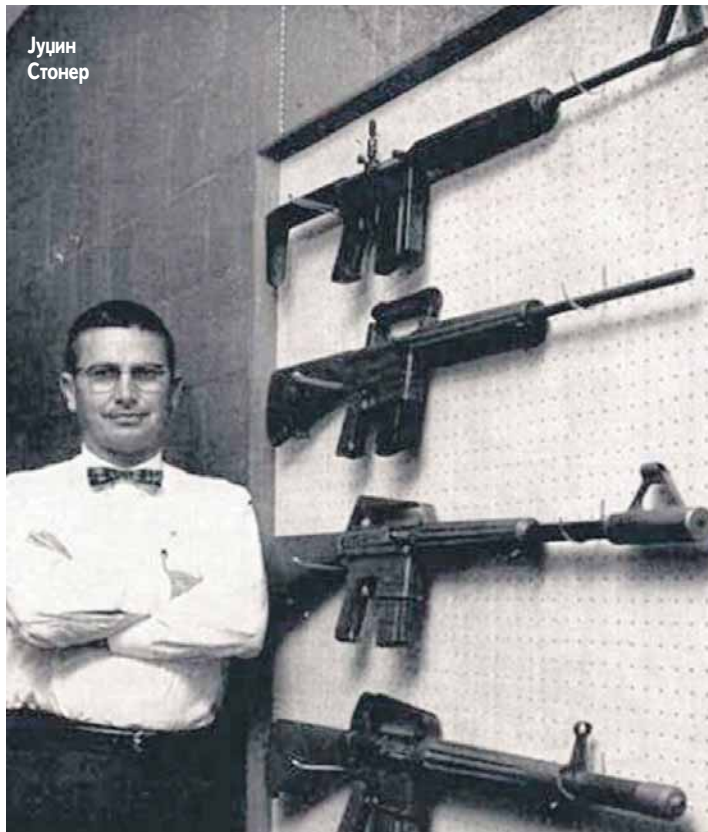
ПИШЕ: ДРАШКО ДРАГОСАВЉЕВИЋ
ddragosavcevic@gmail.com

Још од настанка крајем педесетих година прошлог вијека, америчка јуришна пушка војне ознаке М16 или АР15 (АР је скраћеница назива фирме "Армалајт" гдје је првобитно развијена а данас уобичајено означава цивилну верзију) упркос бројним варијацијама није претрпјела радикалније измјене, а њен за оно вријеме футуристички, еклектички и модуларни дизајн актуелан је и данас.

Та пушка представља можда најмодуларнију платформу у свијету пушака са, чини се, бесконачним бројем могућности комбиновања различитих и бројних елемената и склопова - цијеви у разним калибрима, оптичких и опто-електронских нишанских уређаја, додатне опреме итд. Велики број ловаца из више разлога преферира да лови појединим врстама војничких пушака од којих су неке, мање или више успјешно, фабрички или у кућној радности редицајниране и модификоване у ловачко оружје то јест цивилне варијанте војничких пушака. Као што је познато, такав случај је и са пушком АР15 која је прихваћена од бројних ловаца и спортских стријелаца а

Америчка оружарска фирма "Арес дифенс" редицајнирала пушку М16

Војник у цивилу

Јуџин Стонер

производи се у разним варијантама од стране бројних произвођача ширум свијета.

Међутим, њен љути руски ривал АК47, премда ни приближно модулалан као АР15, кроз дужи низ година и од стране више произвођача, успјешно је, захваљујући својој конструкцији, модификован у оружје типично ловачког стила - уклањањем војничког пиштољског рукохвата и монтирањем традиционалног ловачког кундака. Примјер таквих модификација су фински ловачки полуаутоматски карабини система Валмет М88 (позната "петра"), руски ловачки карабини "саига" и "молот ведр" а посебно српска ловачка модификација пушке М77 - Застава ЈКП-96А.

Док је код класичног АК47 система то релативно лако извести, пушка АР15 због специфичних конструкционих рјешења има ограничења и препреке које се намећу пред онога ко жели да од војничког направи оружје традиционално ловачког изгледа. Спортска пушка СЦР (пушка спортске конфигурације) америчке фирме са Флориде "арес дифенс", коју ћемо представити у овом броју "Ловац", представља апсолутни новитет и прво успјешно "демилитаризовање" пушке АР15 те њено "облачење" у цивилно рухо а самим тим први озбиљан корак ка приближавању овог прецизног механизма широј ловачкој употреби.

ИСТОРИЈА

Како бисмо што боље описали систем спортско-ловачке пушке "арес ССР" морамо се мало вратити у историју, тачније у вријеме када је конструисана њена планетарно позната војничка рођака. АР15 (М16) дјело је талентованог, футуризмом импресионираног и инспирисаног америчког дизајнера оружја и балистичара Јуџина - Цина Стонера (22. новембар 1922 - 24. април 1997), човјека који је "размишљао изван кутије".

КУНДАК ЈЕ У КЛАСИЧНОМ ЛОВАЧКОМ СТИЛУ

Рад на овом оружју започет је раних 1950-их година прошлог вијека у Армалајту (огранку велике фирме Ферчајлд Енџин енд Ерплејн Корпорација) и то по спецификацијама нарочито пројекта америчке војске. Суштина пројекта огледала се између осталог у потрази за што идеалнијим рјешењем модерне лаке, компактне и модуларне војничке јуришне пушке велике ватрене моћи са што је могуће бољом контролом при рафалној палби и већом вјеро-

- SCR Lower MC -
(Monte Carlo Stock)

- SCR Lower SP -
(Sporter Stock)

- SCR Lower SS -
(Sporter Short Stock)

ватноћом погађања.

Као полазне основе Стонер је узео индустријску њемачку падобранску аутоматску пушку праволинијске конфигурације FG42 и цилиндрични склоп носача затварача са пушка "Донсон" М1941 који је реконструисао и на посебан (патентом заштићен) начин прилагодио директној позајмици барутних гасова уз помоћ гасне цјевнице позајмљене са шведске пушке "карл густав м/42". Резултат тога истраживања и експериментисања на читавом низу прототипа је пушка AR10 у НАТО калибру 7,62x51мм.

Талентовани Стонер је у свом науку успио - радило се о складном и лаганом миксу са до тада невиђеним карактеристикама и све је било подређено што бољој контроли палбе и ергономији.

Пушку AR10 карактерисала је специјална архитектура, код које су цијев и кундак у једној линији (такозвани страјт-лајн дизајн који захтијева високо уздигнуте нишане), а што је радикално допринијело елиминацији одскочног угла и његовог штетног утицаја на расипање погодака при рафалној палби.

У цилиндричној унутрашњости кундака Стонер је смјестио систем повратног механизма са опругом и нарочитим одбојником. Управо тај конструкциони детаљ, развијен специјално за војничко оружје селективне

ватре, дуго је представљао компликацију и препреку при редизајнирању ове пушке у класичан ловачки полуаутоматски карабин са традиционалним ловачким кундаком.

AR10 ипак није славно прошла на конкурсима америчке војске јер је у питању био још недовршен прототип. Ускоро ће Стонер опет

тема Љунгман или француског MAC-49 код којих гасови ударају у чело носача и тако покрећу циклус одбрављивања, огледа се у цилиндричном носачу затварача са нарочитим цјевастим испустом-уво-

имати прилику да учествује на војном конкурсима али овога пута дизајн своје AR10 је усавршио и прилагодио тада новој и ухваћеној муницији .223 ремингтон (на чијем развоју је и сам радио). Тако је настала AR15 за чију је производњу "Армалајт" патентна права продао фирми "Колт" и коју америчка војска после много тестирања и експериментисања корак по корак уводи у службenu употребу под ознаком M16 почетком 1969. године гдје она у модернизованом облику и данас представља основну службenu пушку.

ШТА ЈЕ СТОНЕРОВ СИСТЕМ ДИРЕКТНЕ ГАСНЕ ПОЗАЈМИЦЕ?

Главна карактеристика Стонеровог патентног система гасне позајмице и одложеног отварања затварача, за разлику од шведског сис-

темом барутних гасова са горње предње стране. Носач затварача код овог специфичног система има улогу гасног цилиндра и коморе гасне позајмице, а сам ротациони затварач има улогу гасног клипа али са потпуно другачијим задатком. Носач и затварач налазе се у једној линији.

Када зрно при активирању метка крећући се кроз душу цијеви прође отвор за позајмицу барутних гасова који је избушен у зони постела предњег нишана, експандирајући гасови улазе у гасну цјевницу смјештену изнад цијеви. Гасови су потом спроведени до сандука гдје улазе у склоп носача затварача кроз гасни уводник са горње стране носача. Затварач је својим брадавицама чврсто забрављен за цијев у моменту када барутни гасови улазе у комору гасне позајмице. Ту комору у унутрашњости носача формирају заједно носач и затварач. Притисак барутних гасова покреће носач уназад али у истом моменту потискује и затварач према напријед уз помоћ гасних прстенова (слично карикама на клипу аутомобилског мотора) чиме се на кратко одлаже његово отварање док притисак у цијеви на опадне на безбједан ниво. Пошто се прекида доток гасова, јер гасни испуст више није у кон-

такту са задњим крајем гасне цјевчице, а притисак у цијеви опада, барутни гасови који су остали заробљени у унутрашњости носача пружају довољно енергије да започне процес одбрављивања и ротације затварача (уз помоћ једне осовине и одговарајућег канала на тијелу носача). Преостали барутни гасови се свакишу кроз специјалне избушене отворе-вентиле смјештене са десне стране и то кроз отвор за избацивање чаура.

НА КОЈИ НАЧИН ЈЕ "АРЕС SCR" ПРИЛАГОЂЕН?

Пушка је оригинално зачета 2003. године а њен дизајн веже се за име Џефрија Херинга. Иако настала из потребе да се прилагоди законима о оружју у појединим америчким савезним државама који дивилима забрањују посједовање полуаутоматског оружја са пистолетским војним рукохватом, "арес SCR" представља први прави помак АР15 ка свијету полупутоматских ловачких карабина.

На пушци "арес SCR" прилагођавање класичном ловачком кундаку изведено је на једноставан и елегантан начин. Измјене су претријели носач затварача, повратни механизам и

мирује при палби.

Горњи и доњи склоп сандука повезани су на уобичајен начин уз помоћ двије чивије. Кочница је на

доњем новом склопу промијењена и изведена је у форми "крос болт" дугмета, смјештена је на задњем дијелу споја браника обараче и доњег склопа снадука, а лако се ангажује кажипрстом.

доњем новом склопу промијењена и изведена је у форми "крос болт" дугмета, смјештена је на задњем дијелу споја браника обараче и доњег склопа снадука, а лако се ангажује кажипрстом.

доњем новом склопу промијењена и изведена је у форми "крос болт" дугмета, смјештена је на задњем дијелу споја браника обараче и доњег склопа снадука, а лако се ангажује кажипрстом.

ФИРМА, ПОРЕД КОМПЛЕТНЕ ПУШКЕ, НУДИ И НОВИ СЕТ ЗА "ПРЕПАКИВАЊЕ"

Позиција обараче помакнута је уназад према врату кундака (за разлику од стандардне АР15 локације обараче), а њен браник је дизајнерски промишљено ријешен - његова форма на предњем дијелу фино је изведена чиме је постигнута складност линија и естетски допадљиво уклапање са задњим зидом отвора уводника оквира.

Горњи склоп фабрички је израђен у флат топ верзији што значи да има интегралну шину за монтирање оптичких нишанских уређаја. Стандардни поклопац отвора за избацивање чаура сусреће се на појединим примјерцима. Задржач затварача ну-

ди се као опција, представља засебан склоп и лако се демонтира. Позиција дугмета-утврђивача оквира је задржана.

Кундак се за сада израђује од пластичне масе, његова форма најсличнија је ономе који фирма "Магпул" производи за познату "памп екшн" сачмару "ремингтон 870" а нуди се у три форме: стандардни спортски, краћа верзија првог и традиционални ловачки кундак у "монте карло" стилу.

Фирма нуди систем у три калибра: 223/5.56 мм, 7.62x39 мм и у све популарнијем америчком калибру .300BLK. Пушка се фабрички испоручује са оквиром капацитета 5 метака што је на ловачким полуаутоматским карабинама стандард. Фабрички се пушка испоручује без "форвард асиста", то јест без полуге намијењене додатном осигурању брављења затварача (мада је и то једна од опција).

Као закључак може се рећи да "арес дифенс SCR" представља револуционарну модификацију АР15 система не само због прилагођавања законским прописима (ову пушку наине могу без проблема посједовати цивили у свих 50 америчких савезних држава) већ на првом мјесту због чињенице да се ради о сјајно промишљеном и употребљивом лако спортско-ловачком карабину који у својој класи озбиљно пријети неприкосновеној позицији Ругер-а Мини 14.

Треба такође примјетити да није био ни најмање лак дизајнерски задатак модификовати АР15 у новом ловачком стилу, па се у сагласју с тим "арес дифенс SCR" слободно може дефинисати и као врло складна и естетски изузетно допадљива пушка која ће се свидјети многим ловцима и стријелцима па чак и онима који презиру сваку врсту "родбинских веза" са њеном опасном војничком рођаком.

ПИШЕ: ДРАШКО ДРАГОСАВЉЕВИЋ
ddragosavljevic@gmail.com

Зрно "гром"

Почетак приче о свјетски признатој, а српској фабрици муниције из Ужица ППУ (Први партизан Ужице) започиње у Словенији и веже се за име пушкарског стручњака Јакоба Пошингера Старијег, који је своју пушкарску радионицу за израду ловачког оружја из Крања (Пушкарна Крањ) измјестио у Ужице.

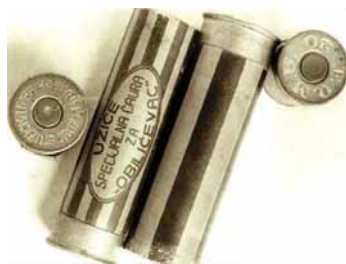
Наиме, ту крањску радионицу основали су 1920. године искусни мајстори пушкарски из Боровља (данашњи Ферлах) који су се након плебисцита из исте године, тј. након што је дио Коруске припао Аустрији, населили у Крању и ту започели посао. Старији и искуснији ловци добро знају да је "Боровље" у пушкарству синоним за врхунски ручни рад и непокосновени квалитет. Љубљанска покрајинска влада тадашње Краљевине СХС мајсторима је обезбиједила објекте за радионице, а они су уз помоћ машина и алата, које су из Боровља донијели са собом, започели израду надалеко чувеног ловачког оружја боровљанске пушкарске школе и традиције.

Нешто касније, 15. августа 1925. године, Јакоб Пошингер Старији от-

Ово зрно израђено је већим дијелом од бакарне легуре са малим оловним језгром, добре је прецизности и оптималних карактеристика чија се уравнотеженост огледа у дубокој пенетрацији, поузданој, али контролисаној експанзији уз максимално очување масе.

КАРАБИНСКА МУНИЦИЈА ПЛОД ДУГОТРАЈНОГ РАДА

Пиштољска и револверска муниција

Компанија ППУ има традицију у производњи пиштољске и револверске муниције у разним калибрима. Неки од тих метака били су данас скоро заборављени 4,25 мм "лилипут", 9 мм "стајер", 5,8 мм "велодог", 8 мм "гасер", црногорски "гасер" 11,2 мм и многи други. ППУ је данас, на примјер, уз италијански "Фиоки" једини произвођач револверског метка 7,62x38мм Р за стари руски револвер "наган М1895". Та је ријетка муниција изузетно тражена и цијењена у свијету, специјално у САД и Канади.

Свјетски "Првог па

ФАБРИКА МУНИЦИЈЕ ИЗ УЖИЦА
ОМИЉЕНИ ИЗБОР ЛОВАЦА

и реноме артизана

Карабинска муниција

Широм свијета прихваћена и не-обично цијењена карабинска муниција ППУ развија се у сарадњи са ловцима и балистичарима, плод је дуготрајног истраживања и стручног рада и израђује се на најсавременијим машинама и кроз најмодерније технолошке процесе при чему су обезбијењене веома уске толеранције и наравно уједначен квалитет. Специјална пажња при дизајнирању и изради муниције ППУ посвећена је строгим захтјевима све популарнијег стрелачког спорта "Лонг рејџ шутинг" те је такмичарска "меч" муниција изузетно прецизна. Као што је то уобичајено код свих великих и озбиљних свјетских произвођача муниције, ППУ сваки од калибара из производног асортимана израђује у више типова зрна различите масе. Овом приликом представљамо само неке од нових производа ППУ.

купљује Пушкарну Крањ. У жељи да ова задружна радионица прерасте у велику фабрику, Пошингер је затражио помоћ и сагласност државе за ову врсту инвестиција. У вези с тим

ППУ "меч лајн"

Муниција серије ППУ "меч" је веома прецизна и врло уских толеранција. Развијена је за прецизно гађање на малим и великим даљинама и резултат је нарочите производне процедуре и контроле. Осим муниције, ППУ нуди и широк асортиман "меч" зрна и чаура у најпопуларнијим калибрима намијењених онима који сами пуне муницију за такмичење.

"Ледлес" (безоловна) муниција

ППУ већ дуго развија и производи муницију без олова и тешких метала која испуњава све захтјеве за спортску и ловачку муницију, а при томе је у сагласју са еколошким стандардима и заштитом животне средине.

биле су му потребне царинске олакшице за увоз машина и гаранција да ће будућа велика фабрика добијати и државне поруџине.

Пошингер је након двогодишњих

BROWNING Kreševo

Tel. 030/806-242 063/339-470

Browning Kreševo je trgovina koja se bavi prodajom oružja i opreme za lov i pribora za ribolov.

Nalazimo se u srednjoj Bosni u gradu Kreševu, 38 km od Sarajeva.

Između ostalog kod nas možete kupiti lovačko i pištoljsko naoružanje svjetski poznatih brendova :

Blaser, Steyr, Browning, Beretta, Smith & Wesson, Crvena Zastava, Češka Zbrojovka, Brno, Hs, Glock, itd...

преговора издејствовао сагласност Краљевине СХС уз услов да фабрика, највјероватније из стратегијских разлога, буде пренесена из пограничне области у унутрашњост тадашње државе. Министарски савет потврдио је став Министарства војске и морнарице Краљевине СХС да Пошингеру буде обезбијеђена помоћ државе те је фабрика успјешно пресељена у Ужице гдје је започела са радом првог маја 1928. године у карсари "Стеван Немања" у Крчагову.

Град Ужице је 1935. године Пошингеру поконио земљиште на којем је изграђена нова фабрика која започиње рад под званичним називом ФОМУ - Фабрика оружја и муниције Ужице и представља прву приватну фабрику такве врсте на Балкану. Посебно интересантна чињеница је ста да је у склопу фабрике постојала Државна пушкарска школа, која је такође из Крања пресељена у Ужице.

ФОМУ је поред разних врста пиштољске и пушчане муниције производила и папирне чауре те више типова ловачких глаткоцијевних пушака једноцијевки и двоцијевки са и без ороза. Углавном су то биле класичне двоцијевке положаре опремљене орозима рекламиране као ФОМУ "гринер" те ФОМУ "хамерлес" положаре са механизмом "Ансон-Дили".

9,3x74P

Овај метак новитет је у производном програму ППУ. Развијен је на почетку прошлог вијека у Њемачкој, а намијењен је преламачама двокугларама или комбинованим преламачама (Р). Многи свјетски ловци балистичари сматрали су овај метак савршеним за лов на крупну дивљач. Метак је нашао своју примјену у лову на јелене, лосове, медвједе и дивље свиње. Пословично је ефикасан и чувен по падању дивљачи у ватру и њеном остајању на мјесту настрела.

Пушке су биле ручни радови, израђиване су традиционално "боровљански" од прворазредног челика, изузетно квалитетно и прецизно, у калибрима 12, 16 и 20, брижљиво су упуцане и торментиране (испробане су и на бездимни барут). Имале су фино гравиране баскуле (енглеска или ловачка гравура), а опремане су и ејекторима. Кундаци су израђивани са пиштољским рукохватом и ослонцем за образ или у класичном енглеском стилу и то од биране тамне

ороховине, а капе кундака и пиштољског рукохвата израђиване су од рога.

У једном каталогу из тог времена Пошингер каже: Споменуте пушке ове наше домаће творнице усавршене су у својој изради тако те су равне иноземним фабрикатима и у погледу квалитете те и у погледу вањског изгледа. Као стручњак и ловац препоручујем са своје стране ове домаће пушке, јер сам увјерен да ће сваки купац са истима бити најзадовољнији.

почетком Другог свјетског рата оштетиле фабрику, али је она са ослобођењем Ужица поново започела рад и то под партизанским властима. Тада је фабрика ФОМУ била највјероватније једина фабрика оружја и муниције у Европи која је успјешно радила у слободном граду, док је остатак земље био под окупацијом, а у то вријеме произвођено оружје било је намијењено јединицама Народноослободилачке војске.

Након што је завршен Други свјетски рат фабрика ФОМУ добила ново име 1947. године - "Први партизан" Ужице (ППУ). Предузеће је крајем седамдесетих година прошлог вијека започело са повећањем капацитета.

Данашња фабрика муниције "Први партизан" АД је модерна компанија са три производна погона и једна од највећих и најуспјешнијих такве врсте у свијету. Снабдијева муницијом војску и полицију Републике Србије, као и многе армије свијета, а производи и спортску и ловачку муницију која је изузетно тражена и продаје се на свим континентима (више од 400 типова карабинске, пиштољске, револверске и стрелачке муниције).

Данашња производња обавља се уз помоћ најмодерније технологије, поштују се сви стандарди заштите животне средине уз побољшане и услове рада више од 1.000 радника, што све заједно ППУ чини необично важним фактором у привреди тог региона Србије. Неоспорно висок квалитет свих производа постигнут је кроз примјену Система менаџмента квалитетом (QMS), који је у складу са стандардима и принципима SRPS ISO 9001:2008 и SORS 9000/05, што је потврдила Војна контрола квалитета Министарства одбране Србије.

МОДЕРНА ТЕХНОЛОГИЈА ГАРАНТ КВАЛИТЕТА

Покоја пушка марке ФОМУ може се срести у ловиштима и данас. Поред тога, у фабрици ФОМУ израђиване су и војничке службене пушке система М24 и муниција за њих у калибру 7,9x57мм, а такође је рађен и њихов ремонт. Израђивана је и муниција за службени пиштољ "браунинг" М1910/22 (војно-државни) у калибру 9x17мм.

Њемачке окупационе снаге су

45-70 "гавернмент"

Тај је метак стар више од 100 година и представља битан дио америчке историје. Опстао је до данас упркос чињеници да је, како му сама ознака говори, у почетку пуњен црним барутом (70 грена црног барута). Модерна муниција овог калибра данас је пуњена бездимним барутом и веома је потентна (захваљујући великој запремини чауре) па није ријеткост срести лабораторије са кинетичком енергијом од преко 4.000 џула. 45-70 "гавернмент" ППУ је развијен за употребу искључиво из модерног оружја прилагођеног муницији са бездимним барутом. То је све популарнији метак, чак и у лову на најкрућу дивљач на планети.

STANOV I U IZGRADNJI U BORIKU!

- Lamela 4 - 25 stanova (6 slobodnih), posl. prostori i garaže
- Lamela C1 - 29 stanova (16 slobodnih), posl. prostori i garaže

LOKACIJA

Banja Luka, naselje Borik, ulice Vrbaski put i Milana Kranovića.

Udaljenost od rijeke Vrbas i Univerzitetskog kampusa 300 m, udaljenost od strogog centra grada cca 1.100 m.

Izuzetno mirna lokacija blizu centra grada, povoljne dispozicije zbog blizine Univerziteta, škole i obdaništa.

KREDITIRANJE

Mogućnost kupovine stanova putem kredita bez učešća - IRB RS, Sberbank, Mf Banka, NLB Razvojna banka i Unicredit banka. Obezbeđenje je hipoteka nekretnina koja se kupuje.

Zgrade posjeduju gradsko grijanje, optiku fiber-to-home, lift, podzemnu garažu...

ZAVRŠETAK GRADNJE - JUL 2015. Više informacija na: www.geacompany.com

Cijene od 2.080 do 2.180 KM/m² sa PDV-om

Odobravamo posebne popuste za kupovinu stanova i lokala u predprodaji

Investitor: **GEA COMPANY doo, Banja Luka**
ul. Subotička bb
Telefoni: +387 (0)66 119 409, +387 (0)65 900 607

BEAR GRYLLS GERBER®

VICTORINOX

GENERALNI DISTRIBUTER GERBER I
VICTORINOX PROIZVOĐA ZA BiH
Ul. Branka Ćopića 1
78 000 Banja Luka-BiH
Tel: +387. 51.307.600,
Mob: +387.66.203.010
abcsporting@gmail.com

www.abcsporting.com

Дођу младићи, буду са мнош два-три, дана и одоше... Први су гадљиви, другима је тешко, трећи незаинтересовани. Цијели живот радим сам, рекао Козомара

ПИШЕ: АНИТА ЈАНКОВИЋ
anitaj@glassrpske.com

На препарирање животиња многи гледају као на још један занат у низу, док га мањи број људи доживљава као врхунску умјетност.

Међу оне за које је препарирање умјетност спада Бањалучани Мирко Козомара (72), који се тим послом бави пуне 43 године.

Иако је годинама радио као складиштар у предузећу за производњу и прераду хране, необична љубав према животињама одвела га је у занимање препаратора. Данас је једини на простору БиХ који тај посао обавља на традиционалан, старински начин.

- Препарирањем сам почео да се бавим сасвим случајно. Имао сам пријатеља Тому Вузмарка, који је био озбиљан препаратор и будући да сам ловац, он је инсистирао на томе да ме подучи тој умјетности. Буквално ме је тјерао да учим - прича Козомара и додаје да је, чим је с Вузмарком препарирао прву птицу, знао да ће то

МИРКО КОЗОМАРА из Бањалуке један од најбољих препаратора дивљачи на овим просторима

Умјетност која захтијева дебеле живце

Мирко Козомара
током радног
заноса

ФОТО В. СТОЈАКОВИЋ

Цијене препарирања

глава срндаћа	100
фазан	50
јастреб	60
патка	60
тетријаб	200

цијене су у КМ

које ми је он пренио препарирам већ четири деценије. На почетку је то био хоби и додатни посао, а данас, у пензионерским данима моја једина занимација - каже Козомара.

Прва животиња коју је препарирао била је птица црна жуна, коју је одстријелио у Гламочу.

- Вузмарк ме је натјерао да је одерем и препарирам и дан-данас стоји међу колекцијом експоната у мом скромном музеју - каже Козомара.

Прича да је препарирање тежак посао за који човек мора имати дебеле живце, вољу и изнад свега љубав.

- Мораш добро познавати дивљач и не смијеш бити гадљив. Већина дивљачи док се кува ужасно смрди, нарочито вук и медвјед и због тога многи неће да се баве овим послом - казује Мирко и додаје да је обучавао многе, али да су сви након пар дана проведених са њим у радионици побјегли главом кроз зид.

НИКО НЕЋЕ ДА СЕ БАВИ ОВИМ ПОСЛОМ

- Дођу младићи, буду са мном два-три дана и одоше... први су гадљиви, другима је тешко, трећи незаинтересовани. Цијели живот радим сам - каже Козомара и додаје да је његова љубав према овом послу толико велика да је често знао да дочека зору у својој радионици и да не осјети да свиђе.

Прича да процес препарирања у зависности од дивљачи траје од три до петнаест дана, а почиње скидањем коже, која се штави.

- Прво одерем животињу и расолим кожу, која у соли стоји два, три дана, након чега је чистим и потапам у киселину. Затим припремим лобању, направим костур врата од талашике, коју вежем концем и жељезом. Навучем кожу кад буде уштављена и ставим све да се суши изнад шпорета на дрва - појашњава Козомара и додаје да препарирани животињу дорађује око уста, носа и очију тек када се осуши.

- Мука ме је натјерала да сам пронађем начин како да правим очи, јер је проблем био са набавком мате-

Препарирање

Препарирање животиња обавља се током зиме. Срндаћ је једина дивљач која се препарира у лјетним данима.

- Због њихове коже постоји тачно вријеме када се препарира. Фазан само у јануару, иако их људи често доносе почетком децембра, када је сезона лова. Увијек их вратим, јер не желим да их упропасти - прича Козомара и додаје да је најбоље донијети свјежу животињу, тек усмрћену, јер се најлакше обрађује.

радити и у будуће.

- Томо ми је тада рекао: "Мирко, ти имаш осјећај за овај посао, мораш

то радити, рођен си за препарирање и не смијеш одустати". Тако некако је и било. Уз помоћ књига и знања

Дио експоната
у приватној
колекцији

ријала. Колега машинац ми је направио калуп у који убацим плексиглас и за трен добијем облик ока, који даље обојим лаковима. За браон очи мијешам црну и црвену боју - прича Козомара.

У бившој Југославији, каже, имао је посла преко главе. Одбијао је више од 60 одсто наруџби, јер није могао све да стигне. Док данас на врата његове радионице ријетко ко закупа.

- Да сам имао запослених десет радника, питање је да ли бисмо све стизали да урадимо, толико је наруџби било. Са свих страна људи су долазили и молили да се примим по-

сла у вези са препарирањем баш њихове дивљачи. Данас је посао готово замро. Има много више ловаца, али народ нема пара - каже Козомара и додаје да кад му дође сиромашан човек, ради без надокнаде.

ПРОБЛЕМ ПРЕДСТАВЉА НАБАВКА СИРОВИНА ЗА ПРЕПАРИРАЊЕ

Осим мањка посла проблем код препарирања је и опрема за рад, која се тешко набавља.

- Најтежи проблем ми је да набавим талашнику, која се прави од дрвета. Морам молити столаре да ми направе двије, три вреће, што је за мене мало. Због недостатка тог материјала и не радим велике животиње у комплекту - рекао је Козомара и додао да би му за израду медвједа требало више од четири вреће талашике, због чега препарира само главу са тепихом.

- За крупније животиње више немам ни снаге. Кад сам био млађи, ништа ми није било тешко, али данас руке ми ослабиле и остарјеле, вид ослабио, тако да радим углавном срндаће и крупније птице - појашњава Козомара.

Најдраже му је да препарира срндаће и тетријебе. Док за ситне птице више нема стрпљења. Каже да не може живјети од препарирања и да то ради искључиво из љубави.

- Живим од пензије, а новац који зарадим препарирањем служи за крпљење кућног буџета. Само ме љубав одржава у овоме, јер када сједнем у своју радионицу, заборавим на све. Релаксирам се потпуно, иако су услови најчешће катастрофални - прича Козомара и додаје да се најчешће гуши у смраду или топлоти, али да је навикао и да му то не смета.

Рок трајања препарираних животиња, ако се правилно одржавају, мо-

Ловац

Да би неко био добар препарататор, сматра се да прво мора бити добар ловац, што Мирко Козомара и јесте. Од малих ногу је са оцем ишао у шуму и упознавао чари лова, који за њега представља страст сличну коцки.

- Лов је права зависност, као алкохол, цигарете или дрога. Кад кренете, немогуће се зауставити. Иако су ми 72 године, још пушку нисам објесио о клин и редовно одлазим у шуму - прича Козомара и додаје да у својој колекцији посједује бројне капиталне улове.

же бити и неколико деценија, али ако се само окаче на зид, без одржавања, неће преживјети дуже од четири-пет година.

- Ако су добро урађене и ако се правило одржавају, могу потрајати колико хоћеш, у супротном их напада мољак и распадају се. Моја жуна стоји на зиду 43 године, али сваке године све своје примјерке скинем, очистим, поспем нафталином, искречим собу и вратим их на зид. То је рецепт за њихову дуговјечност - закључио је Козомара.

Редовна вакцинација спречава дијареју

Током последњих двадесетак година у фецесу паса и мачака изоловано је више вируса који имају велики значај у етиологији гастроинтестиналних обољења.

Дијареја може да буде симптом вирусних обољења, која су локализована првенствено у дигестивном тракту, као што су парвовирусна, ротавирусна и коронавирусна инфекција. Међутим, дијареја може да буде и један од симптома тешких вирусних обољења који нападају и друге органе и имају органске симптоме као што су штенећак, мачија леукемија и мачија имунодефицијенција.

Псећа парвовирусна је обољење које је међу власницима паса познатије као мачија куга. Међутим, овај назив је погрешан, јер болест нема никакве везе са мачкама нити је мачке преносе псима. Инфекција најчешће настаје пероралним путем. Могуће је да се инфицирају пси свих старосних категорија, али најчешће са видљивом клиничком сликом оболијевају пси млађи од годину. Пси млађи од шест седмица рјеђе оболијевају, јер их штити пасивно пренесен имунитет

од мајке.

Клиничка слика парвовирусног ентеритиса зависи од узраста и имунолошког статуса јединке. Болест најчешће почиње анорексијом и депресијом, да би се убрзо затим појавили и знаци гастроинтестиналних поремећаја, повраћање и пролив. Пас у почетку повраћа храну коју је јео, а затим повраћа течност која може да буде пјенаста, жута, жутозелена или бјеличаста. Понекад у повраћеном садржају могу да се виде и примјесе крви. Пас постаје изразито слаб и безвољан. Не показује никакав апетит, најчешће жели да узме воду, али је одмах поврати. Сљедећи симптом који се обично

КОНТАКТ ТЕЛЕФОНИ
051/288-850 и
065/981-786

e-mail:
vetcentar@teol.net

Ово обољење једно је од најчешћих у урбаним срединама, а превентивни прегледи и лијечење могу се обавити у амбуланти "Вет центар", смјештеној у Карађорђевој улици у Бањалуци

појављује сљедећег дана, а понекад и истовремено са повраћањем, је обилан пролив. У почетку је столица по конзистенцији гушћа, али касније постаје све рјеђа и

рјеђа, док на крају не постане воденаста. Воденаста столица је тамноцрвене боје, јер у себи садржи примјесе крви. Пас тешко контролише дефекацију, тако да се често деси да дефецира и тамо гдје то иначе не обавља, па чак и тамо гдје спава. Дешава се да дође и до наглог угинућа, посебно млађих категорија, ако вирус нападне срчани мишић и доведе до миокардитиса. Стопа смртности је 20 одсто, а симптоми се повлаче послје четири до пет дана када се примјети побољшање, престанак повраћања и пролива и појава апетита.

Дијагноза се поставља на основу епизотиолошких података и клиничке слике, као и на основу резултата прегледа крвне слике. Терапију треба предузети што прије, а обољелог пса изоловати, јер представља опасан извор инфекције за друге псе. Свакако најбољи вид борбе против парвовирусне је имунопрофилактика, тј. редовна вакцинација паса по прописаној шеми. Вакцинацију, као и лијечење паса можете обавити у нашој амбуланци.

*Име на које се можете ослонити
Ваша Банка*

 Банка Српске

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

а . д . СОКОЛАЦ

Дирекција Јавног предузећа

Романијска 1/3, Соколац
Тел.: 057-405-303
uprava@sumers.org;

Трг Републике Српске 8/11,
Бања Лука
Тел.: 051-247-202
upravl@sumers.org

